

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Arařtırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 151 22-28 Mayıs 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. AB'DEN RUSYA VE PUTİN AÇIKLAMASI

AB Dışışleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, güncel gelişmeler ve Rusya'ya ilişkin bir açıklamada bulundu. Putin'in Uluslararası Ceza Mahkemesi Savcısı hakkında açtığı karşı davaya dikkat çeken Yüksek Temsilci, Rusya'nın Ukrayna'da işlediği savaş suçlarını örtmeye çalıştığını duyurdu. Uluslararası hukuku, insan haklarını ve savaş hukukunu ihlal eden Putin'in hakkında tutuklama kararı bulunduğunu hatırlatan Yüksek Temsilci, AB'nin tutuklama kararını desteklediğini belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 22 Mayıs 2023

Euronews, 26 Mayıs 2023

European External Action Service, (22.05.2023) "Russia: Statement by the High Representative on threats against the International Criminal Court". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/russia-statement-high-representative-threats-against-international-criminal-court-0_en

Euronews, (20.03.2023) "The child victims of Russia's war in Ukraine". Erişim adresi: <https://www.euronews.com/2023/05/26/the-child-victims-of-russias-war-in-ukraine>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

2. AB'DEN MOLDOVA'YA DESTEK

AB Zirvesi, Moldova'nın kriz yönetimini güçlendirmek ve hibrit tehditlere karşı koyma kapasitesini ve dayanıklılığını arttırmak için sivil misyon başlatmaya karar verdi. Karar kapsamında yapılan açıklamada Moldova'nın 24 Nisan 2023'te resmi talebi üzerine

başlatılacak misyona Cosmin Dinescu'nun başkan olarak atandığı duyuruldu. Açıklamada ayrıca misyonun Rusya'nın Ukrayna'yı işgali sonrası Moldova'yı istikrarsızlaştırma faaliyetlerine de bir yanıt olduğuna yer verildi.

AB Zirvesi, 22 Mayıs 2023

Council of the European Union, (22.05.2023) "Moldova: EU launches civilian mission to strengthen the resilience of the security sector in the areas of crisis management and countering hybrid threats". Erişim adresi: <https://124.im/gGDy3>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

3. AB'DEN İRAN'A YAPTIRIM

AB Zirvesi, İran'da insan hakları ihlallerinden sorumlu olan 5 kişi ve 2 kuruluşa daha kısıtlayıcı tedbirler uygulamaya karar verdi. Kısıtlayıcı tedbirler kapsamında yapılan açıklamada yaptırımlara İslam Devrim Muhafızları Birliği'nin yatırımlarını yönetmekten sorumlu kurum olan Devrim Muhafızları Kooperatif Vakfı ve Öğrenci Besici Örgütü'nün de tabii olduğu duyuruldu. Bu kapsamda yaptırımlara tabii olan kişi sayısının 216'ya, toplam kuruluş sayısının ise 37'ye yükseldiği belirtildi.

AB Zirvesi, 22 Mayıs 2023

Council of the European Union, (22.05.2023) "Iran: five individuals and two entities targeted by EU's eighth package of sanctions for human rights violations". Erişim adresi: <https://124.im/2Uj7>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. MACARİSTAN VE POLONYA, AB DIŞ POLİTİKASINDA VETO YETKİSİNİ SAVUNMAK İÇİN MÜTTEFİKLERİNİ BİR ARAYA GETİRİYOR

Macaristan ve Polonya, Avrupa Birliği'nin (AB) dış ve güvenlik politikasına ilişkin oy birliğiyle karar alınması kuralını korumak için çabalıyor. Bu çaba, nitelikli çoğunluğu benimsemek ve veto yetkisine son vermek için baskı yapan ve yakın zamanda kurulan diğer koalisyona sert bir yanıt olacak. Macaristan'ın öncü olduğu hareket, Macaristan Dışişleri Bakanı Péter Szijjártó tarafından açıklandı. Szijjártó, harekete katılan ülkelerin adlarını ise açıklamadı ancak bu ülkelerin oy birliği kuralını koruyarak AB karar alma sürecinde ulusal çıkarlarını savunmak istediklerini ve bu amaçla yakın bir iş birliği tesis ettiklerini bildirdi.

Polonya Dışişleri Bakanı Zbigniew Rau da Macar mevkidaşına desteğini açıkladı. Bununla beraber oy birliği yanlısı grubun dokuz AB ülkesini kapsayabileceği, ancak henüz resmî bir liste yayımlanmadığı öğrenildi. Grubun karşısında ise bu ayın başlarında Belçika, Finlandiya, Fransa, Almanya, İtalya, Lüksemburg, Hollanda, Slovenya ve İspanya tarafından oluşturulan ve nitelikli oy çokluğunu savunan "arkadaşlar grubu" var. Romanya resmî olarak Pazartesi günü bu gruba katılırken Danimarka ise gözlemci olarak katılmayı seçti. Ayrıca

AB'nin dış politika şefi Josep Borrell de nitelikli oy çokluğundan yana kişisel bir görüş belirtti.

Oy birliği kuralı, tek bir üye devlet tarafından istismar edilerek topluca alınan bir kararı engellemek için kullanılabilir. Nitekim Macaristan, geçtiğimiz günlerde bir kez daha veto yetkisini kullanarak Ukrayna'ya yönelik AB askerî yardımını engellemiştir.

Euronews, 23 Mayıs 2023

Euronews, (23.05.2023) "Hungary and Poland rally allies to defend veto power in EU foreign policy". Erişim Adresi: <https://www.euronews.com/my-europe/2023/05/23/hungary-and-poland-rally-allies-to-defend-veto-power-in-eu-foreign-policy>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

5. AB'DEN AZERBAIJAN AÇIKLAMASI

AB ve Azerbaycanlı yetkililer, adalet, özgürlük, güvenlik ve insan hakları ve demokrasi gündemiyle Brüksel'de bir araya geldi. Görüşmeler sonrası bir açıklamada bulunan Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Peter Stano, Azerbaycan mahkemelerinin idari kapasitesinin ve etkinliğinin arttığını belirtti. Sözcü ayrıca Azerbaycan'ın AB standartlarına uygun bir şekilde yargıyı güçlendirmeye, yolsuzlukla mücadele için etkili mekanizmalar kurmaya, kamu yönetimini modernize etmeye yönelik reformlarından memnun olduklarını sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 23 Mayıs 2023

European External Action Service, (23.05.2023) "Azerbaijan: Human rights, democracy and justice dialogue with the EU in Brussels". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/azerbaijan-human-rights-democracy-and-justice-dialogue-eu-brussels_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. RUM LİDERİN ALMANYA ZİYARETİNDE AB'NİN KIBRIS MESELESİNE DAHLİ TARTIŞILACAK

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) Lideri Nikos Christodoulides, Almanya'yı ziyaret edecek. Christodoulides, Kıbrıs müzakerelerini yeniden başlatma çabalarına Avrupa Birliği'nin (AB) daha aktif katılmasını önermişti. Almanya ziyareti de buna ilişkin görüş alışverişi yapmasını sağlayacak.

Rum lider ile Almanya Şansölyesi Olaf Scholz arasındaki görüşmede, Kıbrıs meselesinde çıkmazdan kurtulma ve müzakereleri yeniden başlatma çabalarına AB'nin öncülük etmesi yönündeki öneriler etraflıca tartışılacak. Öte yandan hükümet sözcüsü Constantinos Letymbiotis ise Almanya'nın AB'de önemli bir konuma sahip olduğunu belirterek Kıbrıs meselesinin çözümünde de önemli bir ortak olacağını dile getirdi.

Cyprus Mail, (24.05.2023) “Germany trip gives chance for EU Cyprus talks role”. Erişim Adresi: <https://cyprus-mail.com/2023/05/24/germany-trip-gives-chance-for-eu-cyprus-talks-role/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

7. BORRELL'DEN KÜBA'YA ZİYARET

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, 25-27 Mayıs tarihlerinde Küba'yı ziyaret etti. Ziyaret kapsamında Küba Dışişleri Bakanı Bruno Rodriguez ile bir araya gelen Yüksek Temsilci, AB-Küba Siyasi Diyalog ve İşbirliği Anlaşması kapsamında ikili ilişkilerin geliştirilmesini arzuladıklarını belirtti. Görüşmelere ilişkin bir açıklamada bulunan Yüksek Temsilci, Küba'nın küresel ekonomiye entegre olması ve dışa açılması için iş insanlarıyla da bir araya geldiğine dikkat çekti. Yüksek Temsilci ayrıca AB'nin Küba'ya toplamda 100 milyon avroluk bir yardımda bulunduğunu, Küba'nın ekonomik ve siyasi reformlarını desteklediğini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 25 Mayıs 2023

European External Action Service, (25.05.2023) “Cuba: Declaraciones del alto representante/ vicepresidente Josep Borrell en una reunión con miembros del sector privado cubano”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/cuba-declaraciones-del-alto-representante-vicepresidente-josep-borrell-en-una-reuni%C3%B3n-con_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. AB İLE KAZAKİSTAN'IN İŞ BİRLİĞİ DERİNLEŞECEK

Kazakistan ve Avrupa Birliği (AB) temsilcileri, karşılıklı olarak yürütülen İş Birliği Komitesinin 20'nci toplantısında Kazakistan'ın başkenti Astana'da bir araya geldi. Taraflar ortaklıklarını derinleştirmeye yönelik sonraki adımları görüştü.

Kazakistan Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamaya göre söz konusu görüşmede Kazakistan ile AB ve üye devletleri arasındaki 29 alanı kapsayan Gelişmiş Ortaklık ve İş Birliği Anlaşmasının uygulamalarına odaklanıldı. Konu başlıkları arasında politika, ticaret, ulaşım, eğitim, iklim değişikliği, vize kolaylığı, ulaşım yolları bağlantısı yer aldı.

commonsplace.eu, 25 Mayıs 2023

commonsplace.eu, (25.05.2023) “Kazakhstan and EU discuss next steps to deepen cooperation in key areas”. Erişim Adresi: <https://www.commonspace.eu/news/kazakhstan-and-eu-discuss-next-steps-deepen-cooperation-key-areas>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

9. BULGARİSTAN'DAN AB'YE "SCHENGEN" TEPKİSİ

Bulgaristan Cumhurbaşkanı Rumen Radev, ülkesinin ve komşusu Romanya'nın Schengen bölgesinden çıkarılmasına tepki gösterdi. Radev'e göre anlık kaprisler ve anlık siyasi tartışmalarla Bulgaristan'ı Schengen'in dışında tutmak, Avrupa Birliği'nin (AB) normatif temelini ve karar alma mekanizmalarını baltalamaktadır. Çünkü Bulgaristan, bu hususta bütün teknik kriterleri 2011'de karşılamış ve bu gerçek Avrupa Komisyonu tarafından da kabul edilmiştir.

Ayrıca Radev, bunun sadece iki ülke ekonomisi için bir kayıp olmadığını; her iki ülkenin vatandaşları için de bir aşağılama olduğunu, aynı zamanda Avrupa için de bir kayıp olduğunu savundu. Radev, *"Avrupa'da askeri hareketlilikten, daha fazla güvenlikten, ekonomik kriz ve enflasyonla mücadeleden bahsettiğimiz bir zamanda Birliğin özünde yer alan insanların, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımını engellemenin hiçbir mantığı yoktur."* dedi.

Bulgarian News Agency, 25 Mayıs 2023

Bulgarian News Agency, (25.05.2023) "President Radev: No Economic and Political Logic for Bulgaria and Romania to Be Left Out of Schengen". Erişim Adresi: <https://www.bta.bg/en/news/bulgaria/462766-president-radev-no-economic-and-political-logic-for-bulgaria-and-romania-to-be->

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

10. EUROSTAT YENİ VERİLERİ PAYLAŞTI

Avrupa İstatistik Ofisi, Avrupa Birliği'ndeki çocukların tıbbi ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin 2021 yılı verilerini açıkladı. Ofisten yapılan açıklamaya göre 2021 yılında çocuklu hanelerdeki 16 yaşından küçük çocukların yüzde 3,6'sının tıbbi ihtiyaçları karşılanamadı. En yüksek oranda tıbbi ihtiyaçları karşılanmayan çocuğa ev sahipliği yapan AB üyesi ülke ise yüzde 7,3 ile Polonya oldu. Polonya'yı yüzde 6,4 ile Letonya, yüzde 4,7 ile Romanya ve Macaristan ve yüzde 4,6 ile İspanya'nın takip ettiği kamuoyuyla paylaşıldı.

Avrupa İstatistik Ofisi, 26 Mayıs 2023

Eurostat, (26.05.2023) "3.6% of EU children had unmet medical needs in 2021". Erişim Adresi: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230526-1>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. AB, RUSYA'NIN BELARUS'TA NÜKLEER SAVAŞ BAŞLIKLARI KONUŞLANDIRMA HAMLESİNİ KINADI

Rusya Federasyonu ile Belarus arasında Rus nükleer savaş başlıklarının Belarus'ta konuşlandırılmasına izin veren bir anlaşma, Avrupa Birliği'nin (AB) kınamasına neden oldu. AB Dış Politika Şefi Joseph Borrell ise bu hamlenin son derece tehlikeli bir tırmanışa yol

açabileceği kanısında. Borrell, “Durumu daha da tırmandırmaya yönelik herhangi bir girişim, güçlü ve koordineli bir tepkiyle karşılanacaktır.” dedi.

Rusya'nın planı, Devlet Başkanı Vladimir Putin tarafından mart ayında açıklanmıştı. Bu plan doğrultusunda Belarus'ta taktik nükleer silahların konuşlandırılmasında ilerleme sağlandı. Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Belarus'ta bu tür silahların depolanması süreciyle ilgili belgeleri perşembe günü Minsk'te imzaladığını söyledi. Buna karşılık olarak AB Dış Politika Şefi Borrell ise söz konusu kararın çok sayıda uluslararası anlaşmaya aykırı olduğunu söyledi ve Rusya'yı bu taahhütlere uymaya çağırdı. Borrell ayrıca Belarus'taki rejimi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinde suç ortağı olmakla suçladı.

TVP World, 26 Mayıs 2023

TVP World, (26.05.2023) “EU blasts Russian move to station nuclear warheads in Belarus”. Erişim Adresi: <https://tvpworld.com/70132332/eu-blasts-russian-move-to-station-nuclear-warheads-in-belarus>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

12. TWITTER'DAN “ÇEKİLME” AÇIKLAMASI

Avrupa Birliği'nden yapılan açıklamaya göre sosyal medya platformu Twitter Avrupa Birliği'nin dezenformasyonla mücadele düzenlemelerine uymayacağını açıkladı. Twitter'ın kararı Avrupa Komisyonunun İç Pazardan Sorumlu Üyesi Thierry Breton tarafından kamuoyuna duyuruldu. Açıklamasında çevrimiçi platformlarda dezenformasyonla mücadeleye ilişkin düzenlemenin 25 Ağustos'tan itibaren geçerli olacağını ve Avrupa Birliği'nin düzenlemeyi hayata geçirmek için hazır olduğunu hatırlatan Breton; Twitter'ın bu yükümlülüklerden kaçamayacağını da sözlerine ekledi.

BBC, 27 Mayıs 2023

Francesca Gillett, (27.05.2023) “Twitter pulls out of voluntary EU disinformation code”. BBC. Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65733969>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

13. AB VE HİNDİSTAN YENİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARINI GÖRÜŞTÜ

Avrupa Birliği yetkilileri ve Hindistan Enerji Bakanı Avrupa Yeşil Anlaşması kapsamında yapılabilecek iş birliklerini değerlendirdi. Yeni Delhi'de bir araya gelen Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Frans Timmermans ve Hindistan Enerji Bakanı Raj Kumar Singh'in gündeminde Avrupa Birliği-Hindistan Temiz Enerji ve İklim Ortaklığı İş Birliği başlığıyla atılabilecek adımlar vardı. Hindistan Enerji Bakanlığında konuyla ilgili yapılan açıklamada, enerji verimliliği ve Hindistan'ın artmaya başlayan enerji ihtiyacının yanı sıra; güneş ve rüzgâr enerjisi, yenilenebilir enerji ve yeşil hidrojen, enerji depolanması ve küresel enerji tedarik zincirinin çeşitlendirilmesi gibi konuların da ele alındığı kamuoyuyla paylaşıldı.

The Print, 27 Mayıs 2023

The Print, (27.05.2023) “Power Minister meets EU delegation, suggests India, EU do joint pilots in areas such as green steel”. Erişim Adresi: <https://theprint.in/economy/power-minister-meets-eu-delegation-suggests-india-eu-do-joint-pilots-in-areas-such-as-green-steel/1597804/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB ÜYESİ ÜLKELERDEN İSRAİL’E ÇAĞRI

İsrail’in Batı Şeria’daki Filistinli yerleşimcilerin evlerini yıkması ve mülklerine el koymasına bazı Avrupa Birliği üyesi ülkelerden tepki geldi. Evlerin yanı sıra uluslararası bağışçılar tarafından finanse edilen bir okulun yıkılmasını da şiddetle kınayan üye ülkeler, yine uluslararası bağışçılar tarafından finanse edilen tüm insani yardım malzemelerinin gerektiği gibi ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması gerektiğini ifade ettiler. Belçika, Fransa, İtalya, İspanya, İsveç, İngiltere, Danimarka, Finlandiya, Almanya ve İrlanda tarafından gerçekleştirilen çağrıda İsrail, tüm yıkımları durdurmaya ve insani yardım kuruluşlarına engelsiz erişim sağlamaya davet edildi.

Anadolu Ajansı, 27 Mayıs 2023

Qais Abu Samra, (27.05.2023) “10 European countries call on Israel to halt demolition of Palestinian homes”. Anadolu Ajansı. Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/en/europe/10-european-countries-call-on-israel-to-halt-demolition-of-palestinian-homes/2907193>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

15. AB’DEN ERDOĞAN’A TEBRİK

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın ikinci turu 28 Mayıs’ta gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazanmasının ardından Avrupa Birliği’nden sosyal medya üzerinden tebrik mesajları paylaşıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı tebrik eden AB Zirvesi Başkanı Charles Michel, ilerleyen yıllarda AB ve Türkiye arasındaki ilişkileri derinleştirmek için beraber çalışmayı sabırsızlıkla beklediğini belirtirken; bir diğer mesaj ise Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen’dan geldi. Von der Leyen Twitter üzerinden paylaştığı mesajında AB-Türkiye ilişkilerini geliştirmeye devam etmeyi hevesle beklediğini ifade ederken; taraflar arasındaki ilişkiyi ilerletmenin hem Türkiye hem de Avrupa Birliği’nin yararına olacağını da kamuoyuyla paylaştı.

Al Jazeera, 28 Mayıs 2023

Al Jazeera, (28.05.2023) “World leaders congratulate Turkey’s Erdogan on election win”. Erişim Adresi: <https://www.aljazeera.com/news/2023/5/28/well-wishes-pour-in-as-erdogan-emerges-victorious-in-elections>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS